

els art. *Sorreigs* i *Soveix*). La -s- intervocàlica apareix conservada sorda en altres noms de la zona, *ibid.*, p. 127(i); i hi ha *Crussos*, munt. d'Àreu (junt amb *Crossos*).

Guerosso, però, difícilment es pot separar de GUIRÓ, com ja dic en *E.T.C.* Aquest és un llogaret de l'alt Flamicell, agre. a La Torre de Cabdella; així ho oí Casac. a La Pobleta de Bellveí i a Sentís (1920); també jo vaig anotar *giró* a Avellanós (xix, 178.2) i en un poble de la Vall de Vilaller; a Avellanós negaren que sigui *Aguiró*, com ho posaren la GGC i algun nomenclàtor, segurament per contaminació erudita amb *Aguiló*, nom tan repetit; en l'article de la A- no gosàrem descartar que hi hagués alguna relació amb el nom d'*Aidí*, llogaret no gaire llunyà, d'etim. incerta, però que duu cap a altres direccions.⁴

Guiró té tant de comú amb *Guerosso*, per la forma i per la zona, que no sembla prudent separar-los, per més que aci la *i* ja no ens acosti tant al grup de *Ger/Gerul/Gireny* i al GER(o) dels bascos. Però si d'aquest hi hagué variant GERE (d'on *Gireny*), encara podríem pensar a suposar *GEREONE > *Geiró* (> *Giró*) (cf., però, a l'art. *Giró* (infra) la possibilitat germànica).

¹ *Uri* ho tenim també amb -i com a nom del poble de *Ur*, a l'alta Cerdanya: «rivolus qui discurrit de villa *Uri*» en el doc. de 958, p. p. *Cat. Car.* (II, 97. 21), on s'han ajuntat els parònims bascos *ur* 'aigua' (> *Re-ur*, aquell «rivolus») i *uri/iri* vila: però sempre amb -i. — ² Encara que hi ha un parell de casos de grafia *Gerr* entre les mencions medievals indicades, són tots en docs. del *Cart.* de Tavèrnoles, i en petita minoria: ara bé, el copista de Tavèrnoles, lloc bastant llunyà, acostumat a posar pertot el nom repetidíssim del monestir de *Gerri*, es deixà dur a aquestes grafies errades; i es nota que en el mateix document ho posa millor, *Ger*, més avall o més amunt. Rohlfs va dir una vegada que «*Jer* ou *Ger* en toponymie préneenne correspondent aux nombreux *Yermo* en Aragon» (*Le Gcs*, 118, n. 143): groller error, inaplicable ja al *Pic du Ger* (i no diguem els nostres) perquè la *m* de 'erm', només es perd en les valls més occidentals, ja mai en el Comenge i Aran; en *ASNSL* clxxvii, 127, ho diu per desmentir la idea (també insostenible) de Dauzat (*La Top. Fr.*, 83) que es relacioni amb la família de *quer* 'roc'; altrament ni Rohlfs ni Dauzat no parlaren de *Ger* de Cerdanya. És clar que és ridícula la de J. Segura (*Cert. Assoc. Lit. Gir.*, 1892), de relacionar amb un NP «*Hyerons*». — ³ Hi ha relació amb *Augirein*, poblet del Coserans, entre St. Girons i el Port d'Aspet? potser sí? (fóra difícil). No crec que n'hi hagi amb *gerenda*, mot sinònim de 'roc' en algun parlar basc (lèxic de Duvoisin), que és un mot mal establert i sense enllaç clar amb arrels basques. — ⁴ A base d'una variant *Aidiro* (més incerta encara) i de l'especulació etim. DESIDERIUS, Terrado repara en una forma *Idiro*, o *Idiror* que troba en el *Cart.* de Lavaix (segons l'ed. de Puig Ferreter, §§ 1 i 70). Tingui això, o no, cap valor per

a *Aidí*, en tot cas no té res a veure amb *Guiró*, nom i lloc inconnexos.

⁵ GERB (ortografia tradicional: *Gerp*)

Poble agre. al municipi d'Os de Balaguer (Noguera), a la dreta del Segre. L'antic *castell de Gerb* fou bastit pel comte Ermengol IV d'Urgell l'any 1082.

PRON. MOD.: *zèrp*, oït a Albesa per Casacuberta (c. 1920); i a Os, i en el poblet mateix, en les enquestes de Coromines, 1957.

DOC. ANT. *Gerb* anys 1119 (*BABL* II, 39); 1156 (*CCandi, Mi. Hi. Ca.* II, 469) i 1295 (*ibid.*, 180); *Gerp* anys 1180 (*Kehr, Papsturk.*, 498) i 1359 (*CoDoACA* XII, 60).

ETIM. El predomini de la forma en -b en el període primitiu, quan encara no s'havien ensordit les oclusives sonores finals, mostra que es tracta d'un ètimon terminat en -erbe. sens dubte pre-romà. S'ha d'equiparar al nom del poble aragonès *Ayerbe* (al NO. d'Oscà), on es mostra la conservació de la A- inicial etimològica. Com demostra JCoromines a *E.T.C.* I, 195-201, ve d'un compost basc AGIRRE-BE 'sota els paratges oberts': de AGIRRE, amb la postposició -BE 'sota'. *Gerb*, en efecte, es troba al peu d'un tossal i exposat al vent de migjorn; i és semblant la posició d'*Ayerbe*.

PARÒNIMS. GÍRBIA, partida del te. de Moror (Pallars Jussà) que afronta amb el de Guàrdia de Tremp. Prové en forma semblant de AGIRRE-BE-A, on apareix AGIRREBE substantivat, i per consegüent prové de l'article basc -A. Coromines mostra que la forma contracta *Agerbe* va prendre el sentit de 'l'indret solei, peu de muntanya, exposat a migdia' (*E.T.C.* I, 199). Remetem a l'estudi d'*E.T.C.* on documenta i demostra tot això detingudament.

De **Gerbeta*, diminutiu de *Gerbe* ve GIRBETA, poble agre. al municipi de Viacamp (Baixa Ribagorça), a la dreta de la Noguera Ribagorçana. El *castell de Gerbeta*, en ruïnes, es troba en un turó al Sud del poble.

PRON. MOD.: *ziribéta* i *zirbéta*, oït en el poble mateix per JCoromines (*E.T.C.* I, 198).

DOC. ANT. 1077: *Girveta* (*Lib. Feud. M.* I, 92); 1620: *Girveta* (*Bu. Ass. Exc. Cat.* XI, 27); 1686: *Xirbeta* (*ibid.*, 118).

Girbeta es troba sota la grandiosa serralada del Montsec, en l'única obertura d'un congost acanalat exposat als vents del Nord. J. F. C.

Gerbusté, V. *Ger*

GERD, derivats de ~

«Fruit del *Rubus Idaea*» (francès *framboise*) (*DECat* IV, 477-482, on se'n citen altres derivats encara).

La Gerdera, partida del terme de Saldes (Berguedà) (xxxviii, 71.13).